

Oglas, pripolana itd. stavljaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novi za predrobu, oglas itd. štupa se najprije u polje: miosom pok. Medicinica u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu pošta predrobnika.

Tko list na vrijeme ne primi, treba to javi odpravitelju u stvarnom pismu, sa koji se na plaća postaraju, ako se izvane napise. »Kalamitacija»

Čelovnog računa br. 247.849

Telefon listare broj 31.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Iskazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Preplate za poštarinom stoje: 12 K u obće, 5 K za sefjake; na godinu: ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više postaraju. Plaća i stavlja se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gullia br. 5: te prima straćko osim nedjelje i svitka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

»Slogom raspu male stvar, a nesloga sve pokvari«. Hrvatska poselica.

Odgovorni urednik i izdavaatelj: Stepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krapotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Hrvatski kolegij „Sv. Jeronima“ u Rimu.

„Slavorum gentem“, breve sv. Oca pape Lava XIII., od 1. kolovoza, kojim je dokinut svetojeronimski kaptol i osnovan „Colegium-Hieronymianum pro gente Croatica“, primili smo iz Rima netom je bio tiskan, ali smo po prijateljkom naputku čekali s osjeleđanjem hrvatskoga prevoda, dok bude original tiskan u službenom listu Vatikana „Osservatore romano“. Pošto su već sve novine donijele breve podpuno ili u izvadu, a kolegij u Rimu nasilno olet, eva dopišamo breve u tačnom hrvatskom prevodu, da naši čitatelji bolje upoznaju dobroćinstvo Sv. Oca i nezakonitost olimacije onih razbojnika i one vlade.

Ovaj breve glasi u doslovnom prijevodu ovako:

„Pismo apostolsko, kojim se ukida kaptol kolegijске crkve sv. Jeronima ilirskoga i osniva kolegij jeronimski za hrvatski narod.

Slavensko pleme, znamenito i na glas za vjere i sinovske ljubavi, od početka Našeg vladanja vazda smo grlili onom istom ljubavi, koju su prema njemu predšasnici Naši u svako doba pokazali. Ako i jest tomu najjasnijim svjedočanstvom ono, što smo dosada brižno radili za njegovu vjersku stalnost i dostojanstvo, ipak nam se svidjelo, pošto nam se vrlo sretna prilika pruža, da dodamo novi dokaz, koji će i budućem naraštaju biti svjedok i spomenik o dobroćinstvu našoj.

Nauka vjere i kršćanske ljubavi kako je većinu svih naroda, tako je i slavenski u prošlim vjekovima ponukala, da u Rimu u ovom glavnom Našem gradu katolika, osnuju koji zavod i zajedničkim dohodcima obkrbe u svrhu, da prima njihove zemljake, koji dođu u Rim, da se poklone moćima apostola, a vrhovnim glavarima

crkve vazda je obitaj bio, da te zavode ne samo ugledom i savjetom učvrkaju, nego i povrh toga obilatom darovima podporu. To se je, kako je i dočično bilo i Slavenima slučilo. Jer odazivljajući se molbama Jeronima iz Potominja u dubrovačkoj biskupiji i drugih svetih muževa iz Dalmacije i Slavonije, Nikola V., predšastnik naš, bulom „Piis fidelibus vobis“, izdanom 21. travnja 1453., osnovu u Rimu gostinac, koji se prozva gostincem sv. Jeronima slovinskog, a zatim ilirskog, po starom geografskom nazivlju, s tom naročitom namjenom, da siromašni vjernici, izvana dolazeci iz Dalmacije, Istre, Hrvatske, Slavonije, Bosne i Hrcgovine budu u njem primani i ugoščivani.

Gostinac, nadaren pobožnim prinosa katolika, medju kojima vredno je spomenuti onaj, što je hosanska kraljica Katarina oporukom ostavila, u kratko vrijeme tako se je razvio, da je mogao ne samo primati strance, nego i bolesne njegovali u svojoj kući; da se pak taj dvostruki čin ljubavi može pristalo i dočično vršiti, kuća je na dvie strane razdijeljena, te je jedan dio odredjen za gostinac, a drugi za lječiliste. Kud je pak zasio na papinsku stolicu Siksto V., on je radi svoje ljubavi prema sv. Jeronimu i iz dobrote prema hrvatskom narodu, iz kojega je vukao porietlo, dao o svom trošku jeronimsku crkvu, nekad svoju naslovnu crkvu, dok je bio redovnik, tiesnu i ruševnu, od temelja sagrađiti, urediti i ciljem namještajem urediti, a tada ju podigao na čast kolegijalne crkve, dodavši joj kaptol, koji ima sastojati od arhiprebytera, od šest kanonika i četiri beneficijara. I tako je sve do našega doba živio zavod.

Sada pak, pošto su se običaji onih vremena u velike promienili, kako su se razvila prometna sredstva medju raznim narodima, pošto nastalo zgodnije putovanje i posvuda podignuta mnoga pristanista za udobnost putnika, jedva da bi mogao iole više koristiti, takav gostinac, kakov su

trazile potrebe prošlih vjekova. Naprotiv svi misle, da je potreba vremena, dok posvuda zle nauke prošlaju mal i pošto je porasla smjelost neprijatelja kršćanstva, da se povećaju utočista, koja su prikladna za čuvanje vjere i suzbijanje pokušaja protivnika, prema potrebi pojedinih krajeva.

Budući, da je u tu svrhu vrlo zgodno, da se odabrani mladici, koji su već zaređjeni ili se imaju u podesno vrijeme zaraditi, u Rimu pod zaštitom i kao pred očima vrhovnih glavara crkve, uzgajaju u krepostima, dostojnim svećeničke časti i u svetim naukama, da svaki kasnije, vrativši se u domovinu, rasiroju nauku crpeni iz toga apostolskog vrela medju svojim zemljacima; smatralo se za najpodnesnije, da se stari putnički gostinac pretvori u crkveni kolegij za mladiće. Tako je učinjeno s većinom rimskih gostinaca ostalih naroda: tako je sada odlučeno i glede ilirskoga gostinca jeronimskoga. Doista upravitelji gostinca već od XVI. vieka misljaju na to, da bi se u jeronimski zavod primali ne samo strani putnici, nego i svećenici, koji se imaju usavršiti u svetim naukama i temeljito u svetoj vjeri obrazovati. Poradi toga već g. 1598. izhodiše od Klementa VIII., predšastnika našega, dozvolu, da se gostinac u crkveni kolegij pretvori. Nastale poteskoće zapriečiše, da se nije stvar prema njihovoj želji izvela. Nakon dva vieka opet se počelo o stvari raditi, no tako da doduše ostane gostinac za strance, ali da se onaj dio kuće, koji je opredeljen bio za konak stranaca, odredi po tom za klerike, ustupivši primjerene dohodke za prehranu njihovu. Pošto je pako to Pijo VI., predšastnik naš, odobrio pismom apostolskim dne 26. veljače 1790., ustanovljen je napokon hrvatski kolegij kod zavoda sv. Jeronima. No premda se tim doslo u susret nastojanju odličnih muževa, nakon pet godina, kada je radi javnih buna bila ugrožena sigurnost boravnika u Rimu, pa su stoga

kanonici i pitomci iz Rima otišli, kolegij je propao. (Dalje sledi.)

DOPISI.

Iz Veloskog, dne 30. pr. mjeseca. (Razno). Ovaj tleden započelo je upisivanje u novo-ustrojenu hrvatsku putku školu, te se je upisalo već do sada liep broj mužkih i ženskih, a nadamo se da će se ih još upisati napose ženskih, koje su do sada polazile školu školskih sestara, u kojoj su se djevojčice ponajviše odnaredjivale, te smo se morali više puta čuditi, kako mogu nekogji naši ljudi podporirati i odobravati tu školu, u kojoj se je govorilo sve moguće jezike, više nego li hrvatski.

Razlog, radi kog se slalo djecu u tu školu, mogao je biti i taj, da se u njoj djeca uče osim hrvatskoga jezika — koji je medjutim bio zadnji — i talijanski i njemački. Taj razlog sada odpada, jer će se i u družbinjoj školi podučavati osim naukovnog hrvatskog jezika, još i talijanski i njemački; a što se tiče rečenih radnja, moći će se i toj potrebi doskočiti, ako bude dostatan broj ženske djece, tim da će družba nabaviti posebnu učiteljicu ručnih radnja, koja će djecu po četvrtkih ženske račne radnje učiti.

C. kr. namjestništvo u Trstu raspisuje natječaj na šest mjesta cestara, i to za Kantridu, Matulje, Vasansku, Puharsku, Iku i Medveju. Natječajteli za ta mjesta valja da znadu čitati, pisati i govoriti hrvatski i talijanski!

Nama se čudno čini, kako može c. kr. namjestništvo postavljati za uvjet i poznavanje talijanskog jezika za obavljavanje gornje službe. Poznato nam je naime, da su tu službu do sada obavljali ljudi, koji su samo hrvatskom jeziku vješti bili, a nekogji niti čitali niti pisati nisu znali. Mi nemamo ništa proti tomu, da se zahtjeva, da cestar znade čitati i pisati, ali nam ne ide u glavu, čemu će nam trebati tali-

Škole se uobće podižu u svakom iole većem mjestu, u kojima će osim njega biti i po koja druga inteligentna osoba. Obćina se pako nalazi u svakom povećem selu, u tim će se pako mjestima biti i dušobrižnik. Eto, ti bi svi zajedno naime: učitelj i dušobrižnik, načelnik i bilježnik, a u nekim je i blagajnik. Osim ovih biti će i još po koja inteligentnija osoba. Dakle ovi svi, t. j. takozvana seoska inteligencija, morala uzajamno raditi oko daljne narodne naobrazbe. — A zar svi ti skupa: načelnik, tajnik (blagajnik), župnik i dušobrižnik ne žiru tako isto od naroda kao i učitelj, pa zašto bi oni ostali prekrštenih ruku; zašto se ne bi i oni latiti toga toli korisnoga i po narod potrebita posla, zašto nebi i oni nekoliko vremena u to ulagali i žrtvovali?! Pa kud bi svi kao jedan nastojali oko naroda, zaista bi se mogao očekivati i nadati se uspjehu, samo da im uadležne oblasti ne bi pri tom klipove pred noge bacale, nego im što većina na ruku istu. (Nastavak sledi.)

PODLISTAK.

S kojih razloga gube mnoga djeca volju za nauk, a po dovršetku nar. škole zanemare knjigu i daljnju naobrazbu. Kako da se tome doskoči?

Piše: Veljko.

(Nastavak).

Mi ju najprvo uzgajamo, pa ju onda ponovno puštamo, da i opet kreće stranpućom, da divlja, ja to vrijeme nesmatram drugogjim, budući da ona to doba prolazi bez i kakva, ili možda čak nikakve daljne naobrazbe i nadzora. Reći će mi tkogodji: e pa su roditelji; nek oni za to dalje skrbe i nastoje! To je, gospodo, slab izgovor, jer onda niti nije trebalo da se njome bavimo, nego smo ju mogli jednostavno roditeljima pripustiti, te nismo ni marili trošiti toliko vremena s njima. Mnogi će misliti da hoću time reći, da diete polazi školu sve dočiče, dok mu ne nastupi doba novačenja. Nè; ja to niti

mislim, niti hoću da kažem, a niti bi to bilo moguće provesti. No ipak nešto hoću da rečem! Hoću naime, da mladež tu, od onog doba pa do unovačenja ne ostaje bez ikakve pouke. A to ćemo polučiti posredno — uplivajući na roditelje. Nastojati ćemo s toga, da po našim slabim silama u kratko i o tome koje rečeno, no pri tom ćemo nastojati, kako bi se to dalo najjestinije i najshodnije provesti. Rekoh „najjestinije“, jer znadem da naš težak ne bi bio u stanju da trši. Nè eu pako, mislim, prejeravati, ako rečem, e se ne bi dalo možda popraviti i preinaciti. No medjutim naša je to — učiteljska, kojoj smo se svojeroljno posvetili, pa nemojmo za to očekivati od drugoga da nas na to upozori, nego da se sami prije toga prihvatimo i ozbiljno o tom razmisljamo, a narod će nam biti jamačno zahvalan, kad bude vidio da nastojimo o bolju njegovom. — U napredku je njegov jednini spas — čuju se glasovi odasvuda dandana.

Ja ne držim, da je ovo sasna nova ideja. Ne, ona je već više puta se istak-

nula, samo nije se ju i nadalje pratilo pravom oćinskom brigom. Kod nas se zalibože kao uobičajilo ko — da ne rečem — u krv preslo, da se ona družva, koja nastoje oko materijalnoga, moralnoga i intelektualnoga razvitka našega naroda, pozdravljaju u početku velikim entuzijazmom i podpomaze ih se u prvo vrijeme, a kasnije po dosti vremena, ali napokon stane taj ushit jenjati — i ono propade!

Ali predjimo na stvar, s koje smo čas skrenuli.

Ja ne znam i uobće dvojim, da bi škola mogla što učiniti. Ona vrši svoju, a nakon 12. godine, prestaje to njezino djelovanje, izuzev ona dva sata na nečelju. U tom pogledu može samo učitelj kao naobrazna osoba nešto učiniti i doprinjeti, a škola nè! Nu, a hoće li biti on sam dostatan sve to izvesti; hoće li mu to dopustiti njegova sredstva; da bi mogao uspješno i blagotvorno djelovati na narod? Tu treba da netko drugi u pomoć priteče, koji će ga u tome podpomagati i zajednički s njime raditi.

janski jezik u kotaru, u kojem živi izključivo: hrvatski pak!! Cestar dolazi riedko u dotičaj sa svojim predpostavljanim oblastima; može biti jedan dva puta na godinu sa cestarskim nadzornikom, koji pak bi morao poznavati hrvatski i ne zahtjeva od cestara poznavanje talijanskoga jezika, da znađe pisati namire talijanske, i da znađe talijanski pozdravljati gospodu činovnika na Voloskom?

Mi znađemo, da se drugud u Istri za službu, koje su mnogo važnije od one jednog prostog cestara, zahtjeva radovito poznavanje talijanskog jezika i eventualno kakov slavenski "dialekt", premda bi dotičnik morao poznavati u riedi i pismu oba zemaljska jezika. S druge strane namiče se samo od sebe pitanje, gdje će se naći natjecatelja, koji će zadovoljiti postavljenim uvjetom, gdje će se naći natjecatelja, koji poznaju hrvatski i talijanski u riedi i pismu?

To je opet jedan napadaj oblasti na naše narodne svetinje, na našu narodnost i na poredak, koja je, talijanske vladajuće klike u Istri pomoću c. kr. činovnika u ovom kotaru već odavna porušila i koja bi htjela sustavno uvadjeti tuđinštinu u našem kotaru, nek se narod samo huni, da mogu Talijani u mutnom lovit. Preporučujemo ovaj slučaj našim zastupnikom na carevinskom vijeću, da pokazu ministru, kako oblasti postupaju različitio sa obim narodnostima i kako c. kr. činovnici sustavno uvadaju talijanštinu tamo, gdje joj nema mjesta.

Obćinski izbori su nam pred vratima. Talijanski plaćenici začeli su već javno i tajno agitirati, nebi li ovoj hrvatskoj obćini zadati smrtni udarac. Njihov poznati plaćenik sa jutinjim orđasnjim izaslanikom i njekeji c. kr. i polu-c. kr. činovnici snuju već sada mjere, koje će poduzeti kod predstojećih obćinskih izbora. Kako će te njihove mjere biti, možemo već unapried ustanoviti; to će biti lazi, sleparije, varanje, napadanje, plaćanje i podmjećivanje na dnevnom redu. Takva i slična sredstva pomagla su im iztrgati iz hrvatskih ruku obćinu Vepinca, Lovrana, Mošćenica, a pošto im to nije uspjele, sa kastavskom obćinom, bacili će se oni svojom žestinom na Volosko-Opatijsku obćinu, nadajući se pomoći c. kr. oblasti i opatijskih Njemaca.

Rekoh, da su im gornja sredstva pomagla pređobiti rečene obćine, nu sve to se nebi bilo dogodilo, da se je sa naše strane radilo i narod osvješćivalo. Zaližbože već od njeko vrijeme amo nema u Liburniji onog žvog zanimanja za javni život, kao bi moralo biti; jedan se zanaša na drugoga, dotim su Talijani svi složni, svi složno rade. Ta drugičije si ne možemo tumačiti one sramotne poraze u Rakavecu, Vepinacu, Lovranu i Mošćenica, u kojima živi malne posvuda izključivo hrvatski živalj. Mi smo izgubili gori spomenute obćine i mnogo će trebati muke, dok ih opet predobjijemo. Budemo li pako jednom samo izgubili volosko-opatijsku obćinu, onda z Bogom hrvatstvo, te obćine.

Na posao dakle Volostanci i Opatijci! Miđite se sada; budite složni i neobzirajte se na osobnosti i osobne razmirice; kao primjer nek Yam služu naši dušmani, koji su takodjer više puta među sobom nesložni i razejpškani, ali kad se radi o tome, da nas potuku -- su svi složni kao jedan.

Ovo bez zamjere!

Franina i Jurina.

Fr. Ceđa u Napolu 11. 9. 1876

Kampiteja.

Jur. Vero da ja!

Fr. Pak da je opravaja?

Jur. Bja je u Rimu a ni videl papi.

Fr. Dunke, sijaor Mate u Rim i sijaor Mate iz Rima.

Jur. Vero bas takol.

Fr. Lipa mu je to rozičal!

Jur. Kakovu merita.

Razne vijesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Za koji dan sastati će se članovi ministarstva i započeli su pripravnosti za otvorenje carevinskoga vijeća. Bečke novine pišu, da će se sastati carevinske vijeće dne 22. oktobra i da će trajati sve do Božića.

Slovenska narodna-napredna stranka proglašila je svoje kandidata u nekih izvanjskih izbornoćevih. U svemu kandidira ona 10 svojih pristasa. U izborništva izvanjskih obćina Kraja -- Skotjaloka te u ljubljanskoj okolici nije postavila svojih kandidata, jer nima nikakve nade na uspjeh; isto tako u dalenjskih seoskih obćinah, jer priznaje i sama, da su kandidati za ovo izborništvo; pripadnici narodno-katoličke stranke pošten i umjereni muževi.

U Hrvatskoj i Dalmaciji uzemireni su u velika duhovi radi poznate provala dalmatinskih omdmetnika u zavod sv. Jeronima. U pojedinih gradskih Dalmacije došlo je jurve do izgrada. protu mošnjama talijanašima, koji su javno odobraval i bairganske provala njihovih jednooslišenika. Hrvatske neodvisne novice pozivlju ministra izvanjski posala grofa Goluchovskog, da vrši svoju dužnost na zaštitu hrvatskoga naroda i na obranu časti i ugleda naše monarhije. Ona glasovita provala dalmatinskih bandita dogodila se je stalno do govornara sa talijanskim oblastima u Rimu, jer se inače nebi dalo protumačiti, kako je bilo moguće usried biela dana provale i tuđi posjed i tuj se vladati kano u vlastitoj kući.

Srbija. Viest, koju smo priobćili u zadnjem broju o proglašenju pristolonasljednika u Srbiji, potvrdjulu i drugi listovi. Pristolonasljednikom inno bi postati drugi krat kraljice Drage po imenu Nikodije Lunjevica. Bečkim listovom pišu iz Biograda, da se je tamo s početka mislilo, da je odstupio srbski ministar rata Janković radi toga, što je zahtjevao stediņu u državnoj upravi. Kasnijih dogodjaji dokazaše protivno. Čim je nastupio službu novi ministar rata, umitrovio je odmah veći broj viših častnika. U vojničkih krugovih izazvala su umirovljenja ođićnih častnika veliko nezadovoljstvo, te su uvjereni, da je Janković dao ostavku, jer se je protivio opomu umirovljenju. Druge viesti glase, da je onaj ministar otpušten radi toga, što se je opazio proludinastičko gibanje u vojsci. O tomu da se još ne može iznieti dokaza, ali toliko stoji, da vladu u srbskoj vojsci veliko nezadovoljstvo.

Rusija. Ruske novine odgovaraju oštro madjarskim listovom, koji su Rusiji predpacili, da ono tajno podjaruje neke narode na nemir i pobunu. Ruska vladu ide baš za protivnikom, da se nasime uzdrži

svoećbi mir. Putovanje cara Nikole u Francuzku i njegov sastanak sa njemačkim carem jesu najbolje jašnivo za mir. Po zadnjih vijestih sastati će se car Nikola sa Vilimom u Garmisom dne 11. m. na mjestu Hela med gradskom domom.

Mjestne:

Rastanak u Sriedu na večer bila je oprosta večera poredjena za počasni vriednim članovima "Sokola" bratu Panketu u Kotaru, koji ostaviše Polu. Na večeri se sabralo za kokolski dom 20.

Pismo za c. i k. brođova, Maria Teresia "Aspern", Zenta i Bredovom, javljamo ođojakom mornarah, koji se nalaze na onih brodovih, da će im se sa pošte u Trstu odpraviti pisma tako sliedi!

Brodovom "Maria Teresia" "Aspern" u Shangai dne 7., 14., 17. i 28. t. m. u 8. sati 25 m. u jutro brzovlakom pot Italije.

Brodovom "Elisabeth" i Zenta u Porto Said dne 7., 10. i 14. t. m. u 8 sati 25. o. m. brzovlakom pot Italije, a dne 12. t. m. u 11:20 sati u jutro Lloydovim parobrodom pot Aleksandrije.

Pokrajinske:

Franjo Smoković-Boleban, bivi mnogoljetni obćinski zastupnik obćine Pazin i višekratni zastupnik podćetne Pican, kojof je on pripadao; umro je iznenada dne 2. septembra u 56. god. dobe svoje. Pokojnik bijaše vrlo dobar ćovjek, veseljak, gostoljubiv na glasu, a u narodnom pogledu pravi ćelik-znaćaji. Narodni protivnici kušase više puta podmititi ga zbog njegova velikog upliva na seljake, misleći, da će im valjda tanjihov nakana poći za rukom, pošto je pokojnik bio prosti seljak. Ali poštenje njegovo i ljubav do svoje ćemovine, do jezika i naroda, iz koga je potekao, bila je prevatila, a da bi naš Frane krenuo vjerom. Ostao je pravi ćec, slatan, ćvrat, kao Uka gora. Dne 4 septembra sprovedosmo pokojnika do hladnoga groha. Kod pogreba zastupao je pazinsku obćinu tajnik njezin g. Ivan Žic, a podobćinu Pican naš veći zupan g. Rovis sa više obćinskih zastupnika.

Njegovo mnogobrojno obitelj naše iskreno saćeće! A Tebi, mili pokojnie, lakka bila ćemaca hrvatska guda, koju si toli žarko ljubio!

Novo sjpletke zemaljskoga odbara. za Istru. Zemaljski odbor u Poreću ređbi da nema drugoga posla nego li izmisljati načine i sredstva, kojimi bi ćim prije sku Istru potalijanćio. Jedva je izdao glasovito djelo, kojim je jednim potezom pera potalijanćio sva hrvatska i slovenska imena gradova, mjesta, sela i selaca, već se je latio slično postu na crkvenom polju. Trććanski "Ćiutić" doznaje, naime, da zemaljski odbor u Poreću sabire za pojedine crkve u Istri dokaza, kojimi hoće da dokaze, kako bi kod nas bilo protupravno uvedenje staroslavenskog jezika u naše crkve. Na temelju sakupljenih podataka da će sastaviti spomenicu, koju će dopriju zaključkom zemaljskog sabora posebna deputacija odnesti u Rim sv. Stolici.

Zemaljski odbor obratio se je valjda na pojedine župnike i crkvene predstojnike širom Istre, da dobije tražene podatke. Za porećko-puljsku biskupiju laganu je posao, jer mu stoji na razpolaganje biskup Flapp, kanonik Pesante, sav talijanski kler i mnogo naših svećenika, koje je biskupski ordinarij tako ukrotio, da se nemogu ni maknuti.

Nješto teže će posao ići u triććansko-koparkoj i krekoj biskupiji. I tuj im zem. odbor svojih pristasa i pomagata, nu tuj neće moći komandirati kako i u porećko-puljskoj biskupiji, gdje je i na crkvenom polju neogranićeni gospodar. Idemo dakle da vidimo kako će glasiti ta glasovita spomenica, kojom će si zemaljski odbor dokazati, da u Istri neima nigdje mjesta staroslavenštini.

Koliko je djaka Hrvata i Slovenaca iz Primerja (Istre, Trsta i Gorice), koji su u prošlog školskoj godini položili srednje škole u Trstu, Gorici, Puli, Pazinu, Kopru i na Sušaku? Trććanski "Ćiutić" dođe na broj od predpređe nedeđe slovenskih i hrvatskih o polazku srednjih škola od strane talijanskih, slovenskih i njemaćkih djaka. Svojih je nabrojio do 2800, nam neće preko ćetiri stotine. Slezbena izvijaća pako kažu, da je bilo iz Primerja, hrvatskih i slovenskih djaka koliko sliedi,

1. Na gimnaziji u Trstu	164
2. Gorici	236
3. Puli	35
4. Kopru	5
5. Pazina	122
6. hrv. na Sušaku	127
7. držav. realki u Trstu	60
8. Gorici	89
9. Puli	6
10. talij. real. gimn. u Pazini	2
te Trstu (po talijanskom račun) samo	4

slike ukupno 860, bez onih djaka iz Istre, koji su položili gimnaziju u Senju, Zadru, Splitu, Kotoru, Dohrovniku te Zagrebu. Iz izvijaća talijanskog realo-gimnazije u Pazinu razabiremo, da je polazilo hrvatski ćetaj -- podučavao je prof. Scariza -- 85 djaka. Ti djaci su sigurno ćeli prvu hrvatska ried u materinih uštju, ćragajće se nebi bili ođazvali u tolikom broju za podćavanje u hrvatskom jeziku.

Koliko je pako Hrvata i Slovenaca na srednjih zavodih u Primerja, koji su upisani za Talijane i Niemce, koliko su jih potalijanćili u pućkih školah i odnordili našemu narodu time, što nam nisu dali niti pućkih školah? Kada bi imali toliko pućkih školah, koliko imadu Talijani u Primerju pa uz gimnaziju u Pazinu jošte realku, tada bi se "Ćiutić" morao primijiti za nos, kada bi brojio naše djake. Međutim neka se malo potprij. Slezbino je samo to, da za samih 4 Niemaca državu uzdržava 6 srednjih njemaćkih zavoda u Primerju.

Hrvatska slava u Mošćenica. U nedjelju dne 25. augusta osvanulo u Liburniji krasnno vrijeme i na obzoru zasjalo divno sunaće, koje nam jamćilo, da ćemo imati lep dan. Po ćeloj Mošćenisti vijale se već u jutro trobojnice. Ćitatonica bika je uređena zelenilom i ćvjećem, kano da se sprema na svatbu. Sve je nemirna srca čekivalo večer. Oko 4 sata počeo dolaziti ćojje, ombibus, bicikli i vozovi, sve jedno za drugim. U kraćak ćas napunio se prostirani mošćenićki trg. U 4 sata i 1/2 dođe prvi parobrod sa izletnicima iz Liburnije, iz Rieke, Voloskog i Opatije. Kastavec i Lovranci dođoše kočijami i vozovi. Pol sata iza toga sliže drugi parobrod ali skoro prazan. Taj parobrod imao je dovesti izletnike iz Bakra i Kraljevice, koji se, kako Vama je poznato, nehljedose ukratku na parobrod bez hrvatske trobojnice.

Ukupno došlo s parobrodima do 500 izletnika a skoro toliko sto kočijama, vozovima i drugičije. U tren oka napunise se dravćevne prostiraje i ćifla kuća, tako da oni, koji su kasnije dolazili, nisu već mogli ni stoću naći, nego su morali oćiti u druge kćime, gdje je koji mogao mjesta naći. U Ćitatonici sakupila se toga dana pod istim krovom liepa kita naših rodoljuba, među njima zastupnika gosp. Spinćića, g. dr. Janećića i dr. Pošćića, braću Linie iz Trsta, braću Jelusić i mnoge druge. Posjetio nas takodjer gosp. dr. Herold, zastupnik braćskog ćeskog naroda sa svojom gospođom, od svih ćastven i pozdravljani. Stjelo je i mnogo hrvatojvanih pozdrava.

Okolo 6 sati i pol započela je zabava po programu. Najprije je pozdravio gostove predsjednik večer gosp. Antun Eub, domaći župnik. U nekoliko riječi spomenuto je važnost Ćitatonice i rekao je: "Lako moramo važna biti svi na okupu, ako

Sjećajte se

Družbe sv. Ćirila i Metoda

za Istru

čemo da se branimo protiv tuđinu. Spomenuto je također i one nesretnike, koje ovaj dobar i mirni narod smućuje. On kaže, da je pred malo vremena među nas došao jedan smuljivac, čije se ime u ovom svečanom momentu ne smije ni spomenuti. Rieči gosp. predsjednika bile su popraćene neprekidnim odobravanjem i pjeskanjem.

Tek što je on svrso pakaze se na pozornici lepa kila mladosti. Dvanaest gospodjica i nekoliko gospode i to sve crvlet domaće mladosti. Oni zapjevahu posve skladno novu pjesmu, „Mošćenica-grad“, što ju je naš vrli gosp. Rihard Katalinić-Jeretov u ovu zgodu ispevao; a gosp. M. Brajša uglazbio. Pjevači bili su nadareni obilnim pjeskanjem. Iza toga sledile su druge točke programa sve gladko i lepo, osobito se je svakomu dopalo deklamiranje pjesama „Domovina“ i „Kugina kuća“. Nekoliko mlade gospode razveselilo nas se milozvučnim tamburicama, na čemu im i ovdje budi izrečena naj-srdačnija hvala. Predstava je također ispala nad svako očekivanje. Istaknute su se osobito gospodjice, koje akoprem za prvi put na pozornici, odgraše svoje uloge bez svakog prigovora. Evala im!

Iza toga došla je na red tombola, a onda se mladost uhvatila u kolo sve do zore. Ljudi se razdijeli neki gore, neki dole, neki na terasi, kamo je tko mogao. Sa svih strana orlo se pjevanje, ta bija su tolika pjevačka družva onog dana u Mošćenicih. „Sloga“ iz Zameta, „Vila“ iz Kustva, „Lovor“ iz Opalije i svi sila pjevača i pjevačica iz Rukavca, Miholić i Frančić.

Malo po malo počeo se gostovi razilaziti ugrinjati domaćom kapljicom i razdragani krasnom zabavom, kakove još ne doživise Mošćenice. Kad su parobrodni kretali iz Duge, zaigrala glazba na terasi pred Citaonicom. „Lepa naša domovina“ i sa parobrodna odgovorise na sa gramkimi „Zivio“ Citaonici podarise im sa raketa-tunji i bengalima; a na parobrodima odgovorahu im na isti način.

Gostovi se, malo po malo razili, a domaći sa bližnjim susjedi ostadoše do biele zore plesući i zabavljajući se. Svi su se vesela srca rastali i poneli trajnu uspomenu toga dana. „Bože daj, doživili nas koro još ovakovih dana, a Citaonica naša, okupila pod svoje okrilje sve pametne i poštenje ljude naše obćine!“

Iz Klenovčaka — na bzuzetском krasu pišu nam pod konac tek mjeseca: Od davnih vremena slavi se velikom pobožnošću kod naš blagdan sv. Roka, zaštitnika i čuvara bolesnih. Čitava naša lanijska župa, t. j. Lanišće, Brğudac, Račjavan, Raspor (negdanje sjelo zastupnika mletačke republike), Trstenič, Padijate, Prapróće, Briljerci, Cernejehi, Slon, Brest i naše selo Klenovčak, jer je taj božji odabranik vrhu toga naš crkveni zaštitnik ili patron. Amo dodju rečenoga dana svećenici iz rečenih mjesta sa bogoljubnim narodom u obkodu sa sv. propeli, zastavami itd. Ljetos nas je bila propješto prestrašila kisa, ali se svečanost vsrila ipak po običaju sjajno. Kod nas sabere se do 3000 naroda, da se pomole Svevišnjemu za sve potrebe duševne i tjelesne.

„Poslije sv. mise“ odpočinu narod po raznih kremen u prijateljskom razgovoru, mirno, křezno i veselo, da ga je milica i onoliko mnoštva pogledati. Amo, bi morali doći naši narodni protivnici, ti nositelji i širitelji divlje talijanske kulture u Istri, pa da vide, kako se ovaj tobože barbarski narod ponasa baš uzorno.

Po davnim običaju sakupilo se je i ljetos na Rokovo veliko mnoštvo pobožnoga puka iz bližih i dalekih mjesta.

Prvu sv. misu čitao je naš vriedni kapelan veleč. g. Klun, a drugu velezaslužni župnik iz Vodiča, veleč. g. Oroslav Dolžan. Pod drugom sv. misom izrekao je krasnu propovied g. Klun. Rieč božja izustena po

onako spretnom govorniku morala je svako nepokvareno srca do dna dirnuti.

Osim navedenih sela posjetila nas ljetos i braća iz Vodiča. Tako je bio, kod nas g. župnik, koji je pjevao sv. misu, a snijim došlo je i njegovih prijatelja i zapljana kao što bijaše primjerice tamošnji rodoljub i obćinski savjetnik g. Mate Sanković-Soldatić i drugi. Iz Pazina posje-tio nas je rodoljub Sverko Jure i drugi iz drugih mjesta.

Da je ta krasna crkvena svečanost toli lepo izpala, zasluđa je u prvom redu našega čestitoga puka iz Klenovčaka, koji žive i radi u ljubavi i bratskoj slozi. Tomu puku su, na čelu njegovih vriednih prvaci g. Mate Sverko, obćinski savjetnik i Bradečić Ivan sa njihovim čestitim obitelji. Ovim i svim ostalim našim i rodoljubnog Klenovčaka budi ovim izrečena javna zahvala i vrhuča želja, da bismo se i do godine našli svi na okupu na Klenovčaku, te da proslavimo blagdan našega zaštitnika u liepom zdravlju, zadovoljstvu i u božjem blagoslovu. Što neka nam Bog dozvoli!

Iz Barbana pišu nam 29. agusta: U svoje smo vrijeme više puta javili, kako nam se u pravovrijem pogledu grubo izopadaju odnosno potalijanjenju naša narodna prezimena i to, bogotovo izključivo od strane tajnika, koji hoće valjda, da time izkaze svoju lojalnost pram ideji istarskih Talijana, od kojih se, red bi, nada pod crne dane starosti imati koliko obzira i zaštite! S toga gleditna opominjali smo putevi „N. Si.“ nadležne oblasti, da se toj nepravdi, na put stane. Nu zalibože naše opomene ostahé do danas glas vapjućeg u pustinj, akoprem bijahu opravdane i temeljite.

Kad smo se jednog gledi navedenih činjenica neposredno i osobno potušili kod obćinskoga tajnika, te od istog zahtjevali, da se naša prezimena pišu absolutno i izključivo hrvatskim pravopisom, a ne slavin. nuž, silno izvirujući, kao da smo ga u živo pogodili, te se, si, komesati ku muha bez glave, napokon dozove se pameti, pak uze nerazgovijelo i posve nepravjatno pentati, kôsa kvelo o kvelatilo, to je svejedno kako se piše, isto valjda samo za naša imena. (!?)

Mi se nebismo na to ni obziral, da bi to činio iz neznanja, nu znajući, da on to čini baš navlaš i iz prkosa, prinudjeni smo, da javno osudimo njegov pristrani postupak sa hrvatskim imeni.

Da je izopadivanje toga delije hrvatskih prezimena pristrano, svjedoci nam jasno sljedeći događaj: Slučajno dobio je on od nekoga hrvatski naslovjeno pismo, nu nije ga htio primiti, već ga je spatio sa opazkom, da neće da se njegovo prezime tobož polhraćuje. (Tu je zabavo no sa svoj izraz: „to je svejedno, kako se piše se piše“ Op. sastav.) Oho g. Sgrbichu (Sbilja golema je nepravdečnost, ako se ga prekršćuje u Zgrabljic, jer i bnako u „originalu“ zvonu na talijansku kô da ga je u Milanu akovao koji radikalan Hrvat. Op. sastav.) zar i na takove se malenkosti obzirćete, doćim se vi ne zgrazate napisati: Loschiaz, Loščac, Ušcar—Uškar, Cregli—Hreljić, Magandvoric—Manjindvorci i sijaset takovih krupnih i gotovo gnjusnih nepravilnosti! Mi vas napokon upozorjujemo, da se kamitet dojakosh je g sramotnog nastupka sa našim imeni i prezimeni, jer, jestuka, da živate od našeg novca i da ste u našoj vlasti, a ne, kako možda vi mislite, kakov sanostalan nasilnik.

Neka se izpravil. U zadnjem broju u viodnom članku na koncu trećeg stupca mjesto: hajduci i odmetnici mora biti: hajduci i osvetnici.

Na zadnjoj stranici prvi stupac imenovanja, ima stati mjesto: Dr. Matko Šostarić: Dr. Makso Šostarić.

Za ponesrećene tučom u Saborju u obćina Marezige darovali su, kako

nam iz Trsta javljaju, po 1 K. zidarski poduzetnici Ante Nardin i Miloš Pahor iz sv. Marje Mal. dolnje kod Trsta.

Zahvaljujuć darovateljem, preporučamo našim rodoljubom, da se sjeti milodari onog nesrećenog pućanstva! Darove prima glavarstvo obćine Marezige u Istri.

Iz drugih krajeva:

Narućbe za žigice i za cikoriiju družbe sv. Cirila i Metoda imadu se slati na gosp. Milana Gremera; Rieka: Za cigaretni papir valja se obratiti favno na gosp. Stjepana Gamulina na Jelši, Dalmacija.

Cigaretni papir družbe sv. Cirila i Metoda za Istru već je prodan na prodaju. Svaki rodoljub neka traži i da mu se daće samo takav papir. Rasprodavati nek se obrate ravno na gosp. Stjepana Gamulina, Jelša, Dalmacija.

Niko Pozza, iz Dubrovnika javlja ju, da je umro prof. Niko Pozza Pucić, vjatelni dubrovacki u 76. god. života. Zvali su ga gospodari „Niko Mali“, za razliku od rodjaka mu grofa Nika Velikoga, a bio je potomak slavne porodice Pozza ili Pucića, koja je dubrovackoj republici dala liepu četv državnika: Stojan, uvažen, ljubljen od svih sugrađana bez razlike stranaka, bio je pristasa hrvatske stranke, te je glasovao za Hrvate. Laka mu zemlja!

Tek događaja u pogledu zaslava sv. Jerolima u Rimu: Austrijski poslanik prosvjedovao je kod talijanske vlade protiv talijanskih oblastih u tom poslu.

Čim je bio imenovan vladin povjerenik, koji je preuzeo upravu zavoda dok sudovi rieše stvar, pseudo-dalmatinski razbojnici ostavili su zavod. Upravitelj zavoda dr. Pazman je ostao unutra. To je prvi poraz talijanske vlade, jer su ga mislili izjerat iz zavoda, a rekli da se nisu usudili usljed diplomatskog prosvjeda Austrije.

Dr. Pazman je predao kljuće blagajue i arkiya u ruke austrijskoga poklisara na papinim dvoru. Oraj ih neda iz ruke pa talijanske novine priete, da će postavljeni komear silom otvoriti vrata blagajue i crkve. Do sada se nije usudio da to izvede.

Dne 4 tek, imao je biti izrečen sud o smetanju posjeda. Saslušav stranke, sudac je izvadio da će objaviti, osudu u vrijeme od 48 sati.

Bečke novine imaju viest, da je Vatikank preustrojio zavod sv. Jeronima u sporazumku sa austrijskim ministarstvom izvanjskih poslova i cesarske kuće. Kad bi talijanski sudovi osudili nepravdedno, da bi nastale razmirice medju Austrijom i Italijom.

Mnogo dalmatinskih obćina je već do sada brzojavilo zahvalnicu sv. Oću papi i prosvjedovalo protiv zlorabljenju dalmatinskog imena sa strane poznatih hajduka. Zemaljski odbor, oblast, koja predstavlja Dalmaciju, učinit će isto. U Spljetu i u Šibeniku došlo je do neuzira medju narodom i do demonstracija protiv Talijanima.

Nove note po čet deset kruna. Dne 1. t. mj. stupile su u promet nove note po 10 kruna, što ih je izdala austro-ugarska banka. Ove note jesu manje nego li dosadašnje petace i mnogo liepe od njih. Tiskane su na dvorinom papiru pepelnaste boje a s jedne i druge strane jesu glavne slikarje ljubiceaste boje.

Današnje pelace ili banke od 5 for. stavljaju se na temelju naredbe ministarstva financija izvian tećaja ili prometa. Ove petace biti će u prometu još godinu i pol, a kod državkih blagajna i uređa vriediti će još dvije godine. Mjesto njih stavljati će se u promet postepeno nove note od 10 kruna.

Upisivanje u drz. gimnaziju u Pazinu novih učenika za I. razred bit će 15. t. mj. od 8—12 sati, pr. p. Prijavit se imadu ovi u pratnji svojeg zakonitog zastupnika i donesti sobom krstnicu i svjedodbu o polasku pućke škole. Više u budućem broju.

Početak školske godine na Zemskom učiteljstvu u Gorici. Upisivanje kandidatkinja učiteljstva vrsiti će se dne 13. i 14. t. mj. i to kôli za one iz I. tećaja; toli za one ostalih tećaja. Upisivanje traja ti će od 8—12 sati prije podne.

Novo kandidatkinje imadu se izkazati krstnim listom, liepničkom svjedodbom, da su tjelesno zdrave, da su im bile kozice ciepljene i da neimaju očne bolesti (oftal-nije); svjedodbom dobrog ponasanja, ako nisu polazile koju drugu školu — i zadnju školsku svjedodbu.

Kandidatkinje drugih tećaja imadu prikazati samo svjedodbu posljednjeg tećaja. Prijamni izpiti započeti će dne 16. t. mj. u 8 sati u jutro; istoga dana vrsiti će se i priprvni izpiti. Kandidatkinje, koje se nepriave točno na prijamni izpit, neće se smatrati upisanimi.

Radnje na dražbi. Prizivno surdište u Zadru raspisuje dražbu na sliedeće radnje za gradnju okružnoga suda u Šibeniku: izkopanje temelja, zidarsku, stolarsku, klesarsku i limarsku radnju; za izdjeljanje vrata i prozora; za finu stolarsku radnju; za izdjeljanje sinog kame-nja, za radnju kanala i pečih.

Naerti za rećene radnje može se viditi i dobiti uz polog od 40 kruna kod tehničkog ravnateljstva u Zadru (Via Turehi, kuća Danila) i tehničkog ravnateljstva u Mariboru.

Ponudbe treba staviti najdulje do 15. septembra t. g. u 12 sati kod predsjednićva prizivnog suda u Zadru.

Rusko vojne ladje u Trstu. Dne 31. pr. mj. ranim jutrom doploviše u tršćansku luku dvije ladje ruske carske mornarice iz Borindisa prevale taj put u dva dana. Oklopnjača „Hrabri“ pod zapovjednićtvom fregatnog kapetana Saine imade 12 topova 210 vojnika te kontra-admirala Krigera, zapovjednika ruskog sredozemnog vojnog brodovlja; druga ladja križarica-torpednjača „Abrek“ sa 72 vojnika i 2 topa, pod zapovjednićtvom fregatnog kapetana Čerševsa. K ovim ladjam imadu se pridružit još druge rusko vojne ladje sredozemne eskadre. U Trstu otati će te ladje 10 dana, te će pristuvoslati porinucu u more jedne trijske vojne ladausje.

Družtvvene.

Gospodarsko dražtvo u Pazinu nabavili će također ove godine za svoje članove umjetni gnoj (pralo) za livade. Zadrugari, koji se namjeravaju okoristiti tom prigodom u svom gospodarstvu, neka se prijave ustmeno ili pismeno kod uprave društva barem do konca t. mj. rujna.

Upravni odbor.

Podgradska podružnica dražbe sv. Cirila i Metoda za Istru priredjuje veselicu sa predstvom u nedjelju dne 8. septembra t. l. u prostorijama gosp. Vičića u Podgradu. Početak u 8 sati večer. Ulaznina 50 h.

Glavna skupština Starinarskog društva u Kninu biti će dne 12. ili eventualno, u smislu § 5 druga linija društvenih pravila, 28. septembra o. g. u 11 sati prije podne.

Objava.

Obuča na Delavskoj školi u Kastva poćina dne 16. o. mj. Upi-sivanje u svagdanji tečaj bit će dne 14. i 16. a u nedjeljni tečaj dne 15. o. mj. Primaju se učenici, koji su dobrim uspjehom dovršili pućku školu, te se izkažu sa odpućnicom.

Ućenici obćinari Kastavski plaćaju na godinu 2 kruna a ostali 4 kruna skolarine.

Ravnateljstvo delavske škole. Kastav, dne 5. septembra 1901. M. Sepić.

Priposlano.*)

Otvoreni odgovor.

Gosp. Antonu Linardiću, načelniku
u
Dubašnici.

Tko je pročitao Vaše očitovanje, tiskano u br. 67. „Nase Sloge“, a živi u općini Dubašnici, reći će: naš načelnik drži, da je naš plovnik pisao onaj dvogovor u br. 60. i 61. „Nase Sloge“, plovnik on, upravlja i šalje one upite.

Uredništvo „Nase Sloge“, ako hoće i ako može, kazati će Vam od koga je primio onaj dvogovor, a ja ću Vam samo pošaptati: ono, što ja radim u mojoj kući, Vi u Vašoj i svaki u svojoj, to je čovjeku sveto... u to se nasmije nitko dirat, ali moje javno djelovanje kako plovana Dubašnice, Vaše kao načelnika, g. popa Pavla kao zastupnika i Pavla Turčića kako tajnika, to, moj dragi sudče Antone, može svaki obćinar izpitivati, prosudjivati i pretresivati, jerbo mi smo za puk, a ne puk za nas. Ja, kako ja, bio sam uvijek zahvalan, kad mi ikogod u mojem javnom djelovanju našao kakvu manu... ja sam onda nastojao, ako bi bila istinita, da se je otresem, da se popravim; svaki čovjek bio u kakvoj mu drago službi, ako ne trpi, da mu nitko ništa neopaža, neprigovara, da mu ništa nepoštujete, on je onda nepopravljiv — „nije za delo“ — sam će si izkopati grob....

Sada na stvar:

Prije naših obćinskih izbora, obavljenih 29. i 30. oktobra 1900. urekli smo sastanak, na koji su bili pozvani svi bivši zastupnici i druge vidjenije osobe ove naše obćine. Sastanak bio je dne 25. i 27. istoga mjeseca u našoj hrvatskoj „Čitaonici“. Odazvalo se je malo njih, ali ja sam prisustvovao obojemu. Prvi put bili su i neki iz podobćinah, drugi put mi sami Dubašljani, da se konačno dogovorimo, koga ćemo birati u novo zastupstvo. Potankosti ne navadjam, to sve, do potrebe. — Kad je mene jedan iz sastanka pozvao da predložim zastupnike, izjavih se pred svimi ovako: Pri zadnjih izborih nisam predložio ja sam nijednoga zastupnika, nego je to učinilo ono dvajsetak poštenih ljudi iz sve Dubašnice, koji su se u mene saslajali, ipak našla se je osoba, koja je silila, da sam ja stvorio zastupstvo, zato gospodo i braćo moja, ovoga puta ja neću predlagati nijednoga: izberite jih vi, i ja, nebojte se, biti ću zadovoljan. Na to ustane — morao je netko, g. pop Pave Milovčić i, počamši od gornjih četa, prebrao je šestnajstoricu iz Dubašnice. Dobro se sjećam, da je stogod pripomagao Anton Bogović i još ikogod, a Mate Milčević-Matina molio je, da za njihovu četu olaj večer nepostavljamo nijednoga, jer da će oni sami odabrati jih, i nam jih priobćiti prije dneva izbora, a tako je i bilo. Izlitiem ovo: kad je došao red na četu Bogovići-Malińska, g. pop Pave je rekao: ja ću biti jedan, a k tomu je predlagao mene i g. Ivana Škarpu. Ja sam odlučno odbio za ovaj put kandidaturu, a mjesto mene, kad pop Pave nije hotio Petra Bogovića-Matova, ja predložih Pavla Bogovića-Pavatića. (Konač sledi.)

* Za sastavke pod tim naslovom odgovara uredništvo samo toliko, u koliko je zakonom vezano.

U gostioni
„Ajdemo k Mladineu“
na trgu Porta Aurata, Pula,
toče se najfinija istarska i dalmatinska vina i zgotavljaju izvrstna Jela za doručak, objed i večeru uz umjerenne cene.

BAČVE ZA VINO
rabljena, od 4 do 7 hekta te
veće od 14 do 20 hekta
PRODAJE
u Puli, Via Sissano 10 T. Fonda.

Restauracija
ŠEPUKA - PAZIN
sa sobami za prespavanje
preporuča se
p. n. obćinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajuc uvijek najtočniju uslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i krepka vina. Dobiju se također desertna vina, likeri i slastiće.

Antona Černigoj
Trst
Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi,
podružnica stolarske zadruge u Gorici.
Skladišta u Solkanu - Trstu.
Tvornica sa strojevnim obratom
Svaka je konkurencija nemoguća
jer je pokućstvo iz prve ruke.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmptić i drug. u Puli
prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku epigrafske radnje, koje izvršuje brzo i ukusno. — Zaliha svih tiskarica za štampa i obćinske urede, kao također pisanećeg papira. — Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i drugih pokrajinah. Sve tiskarice za štodovna i zajedovna društva n obće prestrkrljuje točno, brzo i jeftino.

Tafta za turiste od L. LUSER-A.
Najbolji i priznati liex
za kurje oči žuljevitost itd.
Glavno skladište:
Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
Taka se pita:
Tafta za turiste
Dobiva se u svim Ljekarnama.

Posvemašnja razprodaja
na poprieko
SVAKOVRSTNE SITNIŽKE ROBE
uz 50% popust
biva u svim dućanu Malusi na trgu Largo Porta del Torchio.
Tko želi jeftino što kupiti, neka se požuri.
M. Mardešić, vlastnik.

ZUBOBOLJA.
Bol šupljih zubi prestaje sigurno i momentano uporabom najnovijeg izuma
„Orientalskih pilulica proti zubobolji“
Iste su od strane visoke kralj. zemaljske vlade za prodaju dozvoljene, te nakon lučbene analise kao posve nesškodljive pronadjene.
Ove do sada kao najradikalnije i nenadkrljivo sredstvo proti boli šupljih zubi izkušane
„Orientalске pilulice proti zubobolji“
dobivaju se jedino kod proizvođitelja Ljekarnika
A. SRNKE u Glini (Hrvatska).
Da se predusretne možebitnom kupovanju kojekakvih patvorina, upozoruje se na zatvoru kulje nalazeći se zaštićni žig (glava crnca). — Naručbe obavljaju se kretom pošte uz pouzeće, ili ako se novac unaprijed pošalje. — Ciena jedne boćice pilulica sa uputom jest franco priposlano 1 K 55 h.

Svaka gospodarica i majka
može se smatrati sretnom, koja obzirom na zdravlje, prištednju i ugodan tek upotrebljuje Kathreiner-Kneippovu sladnu kavu, (koja je prava samo u poznatim izvornim omotima).